

## Chambre des Représentants

## Kamer der Volksvertegenwoordigers

23 MAI 1951.

23 Mei 1951.

### BUDGET

des Recettes et des Dépenses extraordinaires  
pour l'exercice 1951.

### BEGROTING

van Buitengewone Ontvangsten en Uitgaven  
voor het dienstjaar 1951.

### RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION  
DES FINANCES (1)

PAR M. COUPLET.

### VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE  
VOOR DE FINANCIËN (1). UITGEBRACHT

DOOR DE HEER COUPLET.

MESDAMES. MESSIEURS.

MEVROUWEN. MIJNE HEREN.

Votre Commission des finances a, au cours de plusieurs séances, examiné très attentivement ce projet de loi aux aspects si divers. Elle a pris connaissance avec intérêt du rapport rédigé au nom de la Commission des Travaux publics sur la partie intéressant spécialement ce département; les différents passages de ce document seront repris dans le rapport.

Au cours de la discussion générale le Ministre des Finances, à la demande de la Commission, a exposé ce qui avait été dépensé pour le budget extraordinaire en 1950 et ce qu'il comptait pouvoir décaisser en 1951, puis a fait un commentaire de la situation financière.

Le Ministre des Travaux publics a tenu à faire un exposé de la politique de son département.

Notre rapporteur se propose de vous résumer ces deux interventions importantes en y incorporant les commentaires du débat.

Exposé de M. le Ministre des Finances  
et discussion générale.

Le projet de Budget extraordinaire présenté pour 1951 est une limite à ne pas dépasser. Comme les budgets an-

Uw Commissie voor de Financiën heeft, gedurende talrijke vergaderingen, met de grootste aandacht dit wetsontwerp met zo onderscheiden aspecten onderzocht. Met belangstelling heeft zij kennis genomen van het verslag dat uit naam van de Commissie voor de Openbare Werken werd opgemaakt over het gedeelte dat in 't bijzonder dit departement aanbelangt; de verschillende passages van dat stuk zullen worden overgenomen in het verslag.

In de loop van de algemene beschouwingen heeft de Minister van Financiën, op verzoek van de Commissie, uiteengezet wat in 1950 werd uitgegeven voor de buitengewone begroting en wat hij meent te kunnen uitgeven in 1951, waarna hij de financiële toestand heeft toegelicht.

De Minister van Openbare Werken hield er aan, een uiteenzetting te geven van de politiek van zijn departement.

Uw verslaggever neemt zich voor beide belangrijke tussenkomsten hierna samen te vatten met inlassing van de commentaar over de bespreking.

Uiteenzetting van de heer Minister van Financiën  
en algemene beschouwingen.

Het ontwerp van buitengewone begroting voor 1951 is een niet te overschrijden grens. Zoals de vorige begrotingen

(1) Composition de la Commission : MM. Van Belle, président; Couplet, De Saeger, Discry, Feckman, Fimmers, Gaspar, Lamalle, Meyers, Parisi, Philippart, Scheyven, Vanden Boeynants. — De Sweemer, Detiège, Embise, Fiévet, Martel, Merlot, Paque, Soudan, Tielemans. — Liebaert, Masquelier.

Voir :

4-XXII : Budget.  
218, 285, 312, 390, 391, 401, 417 et 432 : Amendements.

(1) Samenstelling van de Commissie : de heren Van Belle, voorzitter; Couplet, De Saeger, Discry, Feckman, Fimmers, Gaspar, Lamalle, Meyers, Parisi, Philippart, Scheyven, Vanden Boeynants. — De Sweemer, Detiège, Embise, Fiévet, Martel, Merlot, Paque, Soudan, Tielemans. — Liebaert, Masquelier.

Zie :

4-XXII : Begroting.  
218, 285, 312, 390, 391, 401, 417 en 432 : Amendementen.

térieurs il comprend des crédits d'engagement et des crédits de paiement : le paiement suit plus ou moins vite l'engagement. Lors de son arrivée au département le Ministre actuel s'est trouvé devant un budget extraordinaire très important, succédant au budget extraordinaire modeste de 1949. L'augmentation de ces crédits en 1950 avait pour but d'intensifier la lutte contre le chômage.

#### Exécution du budget de 1950.

Il s'élevait à un montant de 19.948 millions, dont 5.180 de remboursement d'emprunt d'assainissement monétaire couvert par les recettes extraordinaires. Il y avait donc 14.768 millions à financer.

Les décaissements (non compris l'emprunt d'assainissement monétaire) s'élevèrent à 14.500 millions, dont la moitié imputable sur les crédits du budget de 1950, le reste étant à rattacher soit aux crédits de l'exercice 1949, soit aux crédits reportés des exercices antérieurs.

Le financement a été assuré par l'emprunt, la réévaluation de l'encaisse-or, l'excédent de recettes ordinaires sur les dépenses ordinaires et par les moyens de Trésorerie.

#### Exécution du budget de 1951.

La Commission des Finances, comme celle des Travaux Publics, s'est félicitée du montant de ce budget. Presque aussi important que celui de 1950, il s'élève au total à 19.564 milliards, dont 3.555 milliards de remboursement de l'E. A. M. couvert par les recettes extraordinaires. Il y a donc 16 milliards environ non couverts. Mais on ne devra pas décaisser cette somme parce que ce n'est que la deuxième année d'un budget extraordinaire important. Les paiements à prévoir s'élèveront à environ 14 milliards; à cela il faudra ajouter 2 milliards pour paiement de dommages de guerre en plus de la dotation annuelle et probablement 1 milliard pour les habitations à bon marché au delà de ce qui est prévu au budget, soit un total de 17 milliards.

#### Comment financer de tels décaissements ?

1° La plus-value fiscale du premier trimestre s'élève à 4 milliards, dont 2,5 milliards de versements anticipatifs (comptabilisés au 31 mars 1951).

2° Les versements anticipatifs de juin pourront atteindre vraisemblablement 3 à 4 milliards.

3° L'emprunt intérieur, la dette flottante, moyens de trésorerie pourront peut-être donner 3 à 4 milliards.

4° Les emprunts extérieurs fourniront probablement environ 3 milliards (déjà 1 milliard 700 millions par l'Emprunt suisse).

5° Utilisation de la marge disponible de la Banque Nationale atteignant actuellement plus de 6 milliards.

Votre commission a entendu avec intérêt le détail de ce projet de financement en actant qu'il s'agit évidemment de prévisions très difficiles.

Une bonne partie du budget de 1951 sera donc, sauf imprévus, financée par les recettes ordinaires.

Lors de la discussion du budget des voies et moyens et des lois d'impôts, plusieurs commissaires avaient signalé

gen, bevat het vastleggingskredieten en betalingskredieten : de betaling volgt meer of minder vlug op de vastlegging. Bij zijn ambtsaanvaarding kwam de tegenwoordige Minister voor een belangrijke buitengewone begroting te staan in vergelijking met de bescheiden buitengewone begroting voor 1949. De verhoging van deze kredieten in 1950 had ten doel de bestrijding van de werkloosheid op een groter schaal te voeren.

#### Uitvoering van de begroting voor 1950.

Deze begroting bedroeg 19.948 miljoen waarvan 5.180 bestemd tot terugbetaling van de muntsaneringslening gedekt door buitengewone ontvangsten. Er moesten dus 14.768 miljoen worden gefinancierd.

De uitgaven (de muntsaneringslening niet inbegrepen) bedroegen 14.500 miljoen, waarvan de helft moest worden aangerekend op de kredieten van de begroting voor 1950 terwijl het overige betrekking had op kredieten van het dienstjaar 1949, of wel op overgedragen kredieten van vroegere dienstjaren.

De financiering er van werd verzekerd door lening, de herwaardering van de goudvoorraad, het overschot van de gewone ontvangsten op de gewone uitgaven en door Schatkistmiddelen.

#### Uitvoering van de begroting voor 1951.

De Commissie voor de Financiën heeft, evenals deze voor de Openbare Werken, haar voldoening te kennen gegeven over het bedrag van deze begroting. Zij is bijna zo belangrijk als deze van 1950 en bereikt in totaal 19.564 milliard, waarvan 3.555 milliard tot terugbetaling bestemd van de muntsaneringslening welke gedekt worden door buitengewone ontvangsten. Er blijven dus 16 milliard ongeveer ongedekt. Deze som zal echter niet moeten uitgegeven worden omdat het slechts het tweede jaar is van een belangrijke buitengewone begroting. De vermoedelijke uitgaven zullen ongeveer 14 milliard bedragen; waarna nog 2 milliard bijkomen voor de betaling van oorlogsschade buiten de jaarlijkse dotatie, en vermoedelijk 1 milliard voor de goedkope woningen buiten wat op de begroting wordt voorzien, wat samen een totaal uitmaakt van 17 milliard.

#### Hoe zullen deze uitgaven worden gefinancierd ?

1° De meerdere opbrengst van de belastingen in de loop van het eerste trimester bedraagt 4 milliard, waarvan 2,5 milliard vervroegde stortingen (ingeboekt op 31 Maart 1951);

2° De vervroegde stortingen in Juni zullen waarschijnlijk 3 à 4 milliard bedragen;

3° De binnenlandse lening, vlottende schuld, schatkistmiddelen zullen waarschijnlijk 3 à 4 milliard opleveren;

4° Van de buitenlandse leningen mag men vermoedelijk ongeveer 3 milliard verwachten (reeds 1 milliard 700 miljoen dank zij de Zwitserse lening);

5° Aanwending van de beschikbare marge van de Nationale Bank welke voor het ogenblik meer dan 6 milliard bereikt.

Uw Commissie heeft met belangstelling geluisterd naar de bijzonderheden over dit ontwerp van financiering, waarbij natuurlijk rekening ermee werd gehouden dat het hier uiterst moeilijke ramingen geldt.

Een groot deel van de begroting voor 1951 zal dus, zonder onvoorziene omstandigheden, worden gefinancierd uit de gewone ontvangsten.

Bij de behandeling van de begroting der Rijksmiddelen en van de belastingwetten hebben verscheidene leden van

qu'il fallait s'attendre à de très grosses recettes fiscales vu la période de haute conjoncture. Leurs prévisions se réalisent : les recettes ordinaires ont, en effet, atteint pour le premier trimestre 1951 20.298 millions contre environ 15 milliards pendant la même période de 1949 et 1950, soit 5 milliards en plus (dont 2,5 milliards de paiements anticipatifs comptabilisés fin mars).

Vu ces chiffres, on peut prévoir 8 à 9 milliards de plus-value fiscale.

Mais il y a malheureusement de nouvelles dépenses ordinaires : augmentation du traitement de 5 % des agents de l'Etat, péréquation des pensions des agents de l'Etat, indemnités de milice, augmentation des pensions d'invalidité, coût de la guerre en Corée, dépenses militaires, etc...

En conclusion de son exposé, M. le Ministre des Finances a constaté l'excellent état de nos finances. Mais il a signalé à la Commission qu'il fallait être prudent; les recettes fiscales importantes sont la conséquence de la haute conjoncture, situation qui pourrait se retourner rapidement. Certains secteurs de notre économie, par exemple le textile, a signalé un commissaire, connaissent actuellement une situation assez difficile, le marché national étant saturé et les exportations difficiles.

Aussi ne faut-il pas s'installer dans un train de vie que l'on ne pourrait supporter, a conclu le Ministre, appuyé par la majorité de la Commission.

#### Exposé de M. le Ministre des Travaux publics et discussion générale.

##### I. — Personnel.

Le département des Travaux publics a maintenant des possibilités plus grandes de recruter du personnel qu'après la libération. Il envisage l'annonce d'un concours pour recruter des ingénieurs des Ponts et Chaussées à la fin de chaque année scolaire pour obtenir d'excellents éléments dont il améliorerait les conditions de départ à leur arrivée au département.

Le cadre créé en vue des grands travaux comprend actuellement 87 agents; on espère en recruter 100 dans le cadre des crédits inscrits au budget, notamment pour les services de routes, de la loi Brunfaut, des services extérieurs qui ont des retards importants. Bien souvent la Société Nationale des Habitations à Bon Marché construit sans que les égouts et les travaux de voirie soient exécutés alors que logiquement la situation devrait être inverse.

##### II. — Urbanisme.

Le Ministre des Travaux publics a annoncé qu'il avait l'intention de modifier le système des subsides communaux; il y a cependant moins de plaintes concernant l'acheminement des dossiers et les exigences de l'urbanisme relatives aux constructions.

Mais il y a encore beaucoup trop de complications administratives et de retards dans la liquidation des subsides qui ont amené au cours de la discussion des protestations de plusieurs commissaires. L'un d'eux a signalé que le dossier d'ouverture d'une rue passait par cinq départements en faisant 23 voyages! Un autre a signalé les complications qu'amenait lors de la construction d'un hôtel de ville les adjudications séparées pour la construction, le chauffage, l'électricité, ce qui entraîne beaucoup de frais supplémentaires.

Le Ministre compétent a signalé qu'il espérait réduire considérablement la procédure administrative. Cette inten-

de la Commission er op gewezen dat, in verband met het tijdperk van hoogconjunctuur, zeer belangrijke belastingontvangsten te verwachten waren. Hun vooruitzichten hebben zich bewaarheid: de gewone ontvangsten hebben, inderdaad, gedurende het eerste trimester 1951, 20.298 miljoen bereikt tegen ongeveer 15 milliard in 1949 en 1950, zegge 5 milliard meer (waarvan 2,5 milliard vervroegde betalingen, welke einde Maart werden ingeboekt).

In verband met deze cijfers mag een meerdere belastingontvangst van 8 à 9 milliard worden tegemoet gezien.

Er zijn echter, ongelukkig, nieuwe gewone uitgaven: verhoging met 5 % van de wedden van het Rijkspersoneel, perequatie van de pensioenen van het Rijkspersoneel, militievergoedingen, verhoging van de invaliditeitspensioenen, kosten van de oorlog in Korea, militaire uitgaven, enz.

Om zijn uiteenzetting te besluiten heeft de heer Minister van Financiën gewezen op de uitstekende staat van onze financiën. Maar hij heeft er de aandacht van de Commissie op gevestigd dat voorzichtigheid geboden was; de belangrijke belastingontvangsten zijn het gevolg van de hoogconjunctuur, een toestand welke plotseling zou kunnen omslaan. Sommige sectoren van ons bedrijfsleven, textiel bijv., zo voegde een lid er aan toe, bevinden zich thans in een vrij moeilijke toestand, daar de eigen markt verzadigd is en de uitvoer moeilijkheden ondervindt.

Men moet dan ook niet, zo besloot de Minister, gaan leven op een voet welke men niet zou kunnen volhouden, wat de meerderheid van de Commissie beaamde.

#### Uiteenzetting van de heer Minister van Openbare Werken en algemene beschouwingen.

##### I. — Personeel.

Voor het departement van Openbare Werken gaat het thans gemakkelijker dan na de bevrijding om personeel aan te werven. Het is voornemens een wedstrijd in te richten voor de aanwerving van ingenieurs van Bruggen en Wegen, op het einde van elk schooljaar, ten einde uitstekende krachten te vinden wier aanvangstoestand reeds bij hun dienstneming bij het departement zou worden verbeterd.

Het kader dat werd opgericht met het oog op de grote werken telt thans 87 beambten; men hoopt er 100 te kunnen aanwerven binnen het kader van de op de begroting uitgetrokken kredieten, namelijk voor de wegdiensten, de wet Brunfaut, de buitendiensten waar een grote achterstand moet ingehaald worden. De Nationale Maatschappij voor Goedkope woningen bouwt veelal zonder riolen aan te leggen en zonder het straatwerk uit te voeren ofschoon logisch de toestand zou moeten omgekeerd zijn.

##### II. — Stedebouw.

De Minister van Openbare Werken heeft aangekondigd dat het zijn bedoeling was het stelsel van de gemeentetoe-lagen te wijzigen; er zijn echter minder klachten over het overmaken van de dossiers en de eisen van de stedebouw met betrekking tot het bouwen.

Er zijn echter talrijke administratieve verwickelingen en vertragingen bij de vereffening van de toelagen, welke tijdens de bespreking protest vanwege verscheidene commissieleden hebben uitgelokt. Een hunner heeft er op gewezen dat voor het openen van een straat vijf departementen tussenkwamen en 23 reizen nodig waren! Een ander wees op de verwickelingen welke gepaard gingen met het bouwen van een stadhuis, de afzonderlijke aanbestedingen voor het bouwen, de verwarming, de electriciteit, wat veel bijkomende kosten medebrengt.

De bevoegde Minister verklaarde dat hij hoopte de administratieve procedure merklijk te vereenvoudigen. Dit

tion signalée déjà à la Commission des Travaux publics où elle avait été très bien accueillie a été approuvée par votre Commission des Finances.

La mesure envisagée réduira considérablement la procédure administrative. Chaque année, à date fixe, les gouverneurs de province feront des propositions de subside des travaux communaux au département. Pour ceux d'entre eux pour lesquels le ministre marquera son accord il n'y aura plus transmission de dossiers auprès de son administration centrale. Seule l'administration provinciale de l'Urbanisme donnera un avis au point de vue urbanistique, mais la vérification technique des projets sera laissée aux services des provinces.

Au moment où le Ministre marquera son accord, la part de subside revenant à la commune sera versée à son compte au crédit communal, ce qui accélérera les paiements, ainsi que le souhaitent les membres de la Commission.

Cette simplification très poussée répond au vœu d'un commissaire en ce qui concerne la décentralisation.

#### Travaux.

En ce qui concerne les travaux, un gros effort est encore nécessaire. La Commission des Travaux Publics a acté avec satisfaction l'importance des crédits qui y sont affectés. Elle a accueilli aussi très favorablement le projet de création d'un fonds des routes qui, indépendamment de tout phénomène dû à la conjoncture, procurerait des ressources toujours égales. Cette mesure contribuerait à exécuter le programme de réparation de notre réseau routier. Elle permettrait également de transférer les excédents de crédit à l'exercice suivant. Le financement de ce fonds est actuellement à l'étude et sera vraisemblablement élaboré sur la base d'une des méthodes suivantes :

- 1° Une dotation fixe accordée par le Trésor.
- 2° Un emprunt contracté par le fonds même.
- 3° L'emploi simultané de ces deux méthodes de financement.

Le rapport de la Commission des Travaux Publics signale qu'elle n'a pu se rallier à la proposition tendant à financer le fonds des routes par le produit d'un certain impôt.

Votre rapporteur tient à signaler que la Commission des finances a semblé beaucoup moins enthousiaste que celle des Travaux Publics au sujet de la création de ce Fonds.

#### A) Routes.

En ce qui concerne le réseau existant, un gros effort est encore nécessaire étant donné qu'il faut à la fois élargir, redresser, unifier les revêtements, faire la signalisation et multiplier les pistes cyclables. Il faut encore deux ou trois ans pour que la voirie de l'Etat soit en meilleur état.

Mais il faut encore poursuivre la réalisation des *autoroutes* (terme qu'un commissaire a demandé de bannir du vocabulaire ?) d'une longueur d'environ 1.000 kilomètres prévus pour faciliter la circulation nationale et internationale.

La priorité sera accordée aux itinéraires Ostende-Bruxelles, Bruxelles-Anvers, contournement de Liège, dégagement de Bruxelles, contournements de Bruxelles et Anvers.

D'autre part, un projet de loi complétant la loi du 3 août

voornemen, waarvan reeds kennis werd gegeven aan de Commissie voor de Openbare Werken waar het gunstig werd onthaald, werd door uw Commissie voor de Financien goedgekeurd.

Dank zij de voorgenomen maatregel zal de administratieve procedure niet weinig worden vereenvoudigd. Elk jaar zullen de provinciegouverneurs op vaste datum aan het departement voorstellen doen tot subsidiëring van gemeentewerken. Voor deze waarvoor de Minister zijn toestemming zal geven, zal er geen verzending van dossiers naar het hoofdbestuur meer nodig zijn. Alleen het provinciaal bestuur van de Stedebouw zal advies uitbrengen in stedenbouwkundig opzicht, maar het technisch nazicht van de ontwerpen zal worden overgelaten aan de provinciale diensten.

Op het ogenblik waarop de Minister zijn toestemming verleent, zal het deel van de toelage dat aan de gemeente toekomt, op haar rekening bij de Gemeentekrediet worden gestort, wat de betalingen zal bespoedigen, zoals de leden van de Commissie wensen.

Deze merkelijke vereenvoudiging beantwoordt aan de wens van een commissielid, wat de decentralisatie betreft.

#### Werken.

Wat de werken betreft, is nog een grote inspanning nodig. De Commissie voor de Openbare Werken heeft met voldoening akte genomen van de omvang van de kredieten welke er aan worden besteed. Even gunstig was haar onthaal van het ontwerp tot oprichting van een wegfonds dat, afgezien van elk aan de conjunctuur te wijten verschijnsel, steeds gelijke middelen zou verschaffen. Dank zij deze maatregel, zou de uitvoering van het herstelprogramma van ons wegnennet kunnen bespoedigd worden. Deze maatregel zou tevens toelaten de kredietoverschotten naar het volgend dienstjaar over te dragen. De financiering van dit fonds wordt voor het ogenblik bestudeerd en waarschijnlijk op grondslag van een van volgende methodes :

- 1° Een vaste dotatie toegekend door de Schatkist;
- 2° Een lening aangegaan door het fonds zelf;
- 3° De gelijktijdige aanwending van beide wijzen van financiering.

Het verslag van de Commissie voor de Openbare Werken vermeldt dat zij niet zich niet heeft kunnen verenigen met het voorstel dat er toe strekte het wegfonds te financieren met de opbrengst van een bepaalde belasting.

Uw verslaggever moet er echter op wijzen dat de Commissie voor de Financien blijkbaar minder geestdriftig dan deze voor de Openbare Werken was met betrekking tot de oprichting van dit Fonds.

#### A) Wegen.

Voor het bestaande wegnennet moet nog een grote krachtsinspanning worden gedaan, want de bekledingen moeten worden verbreed, rechtgetrokken en gelijkgeïnaakt, de signalisatie moet worden ingericht en de fietspaden moeten worden vermenigvuldigd. Er zijn nog twee of drie jaar nodig eer de Rijkswegen in een betere toestand zijn.

Doch het aanleggen van de ongeveer 1.000 km. lange *autosnelwegen* (een woord dat een lid vroeg uit de woordenschat weg te laten ?) moet worden voortgezet, ten einde het binnenlands en internationaal verkeer te vergemakkelijken.

De voorrang zal worden verleend aan de stroken Oostende-Brussel, Brussel-Antwerpen, omleiding van Luik, uitstralingswegen van Brussel, omleidingen van Brussel en Antwerpen.

Anderzijds ligt een wetsontwerp tot aanvulling van de

1948 est en préparation et vise, en plus de l'incorporation des routes provinciales, l'incorporation de la voirie communale pour faciliter l'établissement des grands itinéraires.

C'est faute de personnel que l'on n'a pas encore repris de routes provinciales.

#### B) Voies Hydrauliques.

Le département des Travaux Publics poursuit le programme de la mise à 1.350 tonnes des principales voies navigables : canal de Charleroi, normalisation de la Sambre, canal de la Nèthe. Il poursuit le creusement du canal Nimy-Blaton déjà virtuellement terminé jusqu'à Hautrage. Les travaux du Ringvaart de Gand, auxquels des commissaires se sont intéressés sont continués.

Les trois vieux problèmes intéressant les Hollandais et les Belges : Terneuzen, Lanaye, Moerdijk, ont fait l'objet de longs débats en votre Commission des Finances. Lors de la discussion, le rapport de la Commission Van Cauwelaert-Steenberghe n'était pas encore publié, mais il l'a été entretemps. Ce travail sera distribué aux membres du Parlement, mais il semble utile d'en résumer les conclusions. Il faut se réjouir et féliciter les membres belges de cette commission d'avoir pu obtenir un accord de principe pour résoudre le problème du Bouchon de Lanaye de la façon la plus appropriée et celui de Terneuzen par une solution qui fait droit aux intérêts réciproques (sauf à propos d'un aspect technique pour lequel, comme on peut l'espérer, on trouvera une solution satisfaisante).

Quant au problème de la liaison Anvers-Rhin, les deux délégations ne sont pas parvenues à un accord, mais elles en ont considéré tous les aspects et il devra maintenant être étudié par les gouvernements des deux pays.

En ce qui concerne le bouchon de Lanaye et l'Ecluse de Terneuzen, plusieurs commissaires étaient intervenus énergiquement pour obtenir une majoration des crédits affectés à ces travaux.

Leurs interventions montraient tout le désir des Belges de résoudre au plus tôt ces problèmes. Bien que le Ministre eut déclaré qu'il lui serait impossible de dépenser des crédits plus importants sans l'accord des Hollandais, la Commission insista. Le Ministre compétent accepta de majorer les crédits prévus pour ces deux postes et de les porter chacun de 5 millions à 40 millions en parfait accord avec toute la Commission.

Un commissaire a insisté pour que le Ministre compétent prenne les mesures nécessaires pour détacher de son département un bureau d'études qui serait chargé de commencer immédiatement les travaux préparatoires pour le canal et l'écluse de Terneuzen. Il a demandé que les crédits inscrits au budget soient utilisés à cette fin. Le Ministre a marqué son accord à ce sujet.

Des Commissaires sont aussi intervenus pour montrer toute la nécessité de la liaison Anvers-Rhin rappelant que les Belges pouvaient éventuellement trouver une solution indépendamment de la Hollande, bien qu'elle présente d'assez grosses difficultés techniques. Ils ont insisté pour qu'on ne perde pas de vue l'étude de cette formule.

La commission Steenberghe-Van Cauwelaert n'a malheureusement pas pu étudier le problème de la revision du régime de l'Escaut. La délégation néerlandaise ayant contesté la compétence de la commission en cette matière.

wet van 3 Augustus 1948 ter studie, ten einde het aanleggen van lange stroken te vergemakkelijken door het overnemen van de provinciale wegen, en, bovendien, van het gemeentelijk wegennet.

Wegens gebrek aan personeel werden nog geen provinciale wegen overgenomen.

#### B) Waterwegen.

Het Departement van Openbare Werken zet het programma voort tot het bevaarbaar maken van de voornaamste waterwegen voor schepen van 1.350 ton : kanaal van Charleroi, normalisatie van de Samber, kanaal van de Nete. Het zet de uitvoering van het kanaal Nimy-Blaton voort, dat zo goed als geëindigd is tot Hautrage. De werken van de Ringvaart te Gent, waarin leden van de Commissie belang stelden, worden voortgezet.

De drie oude vraagstukken welke Nederlanders en Belgen aanbelangen : Terneuzen, Ternaaien, Moerdijk, hebben het voorwerp van lange besprekingen in uw Commissie voor de Financiën uitgemaakt. Toen was het verslag van de Commissie Van Cauwelaert-Steenberghe nog niet gepubliceerd, wat sindsdien is geschied. Bedoeld werk zal aan de leden van het Parlement worden rondgedeeld, maar het wil ons nuttig voorkomen, de besluiten er van samen te vatten. Men kan er zich over verheugen en er de Belgische leden van deze Commissie mede gelukwensen, dat een principieel akkoord werd bereikt om het vraagstuk van de Stop te Ternaaien op te lossen op de meest geschikte wijze, en dat het vraagstuk van Terneuzen opgelost werd met inachtneming van de wederkerige belangen (behalve voor een punt van technische aard, waarvoor men mag hopen een bevredigende oplossing te kunnen vinden).

In zake het vraagstuk van de verbinding Antwerpen-Rijn, hebben beide afvaardigingen geen akkoord bereikt, doch zij hebben alle aspecten er van onderzocht, en het zal nu moeten in studie genomen worden door de regeringen van beide landen.

Wat de stop te Ternaaien en de Sluis te Terneuzen betreft, zijn verscheidene leden van de Commissie krachtadig tussengekomen om een verhoging van de voor die werken aangewende kredieten te bekomen.

Uit hun tussenkomsten blijkt hoezeer de Belgen de wens koesteren dat die vraagstukken ten spoedigste zouden opgelost worden. Alhoewel de Minister verklaarde dat het hem onmogelijk zou zijn meer kredieten uit te geven zonder de instemming van de Nederlanders, drong de Commissie aan. De bevoegde Minister stemde er in toe ieder van de voor die twee posten uitgetrokken kredieten van 5 miljoen tot 40 miljoen te verhogen, in volledige overeenstemming met de gehele Commissie.

Een lid drong aan opdat de bevoegde Minister de nodige maatregelen zou nemen om van zijn departement een studiebureau af te scheiden dat zou gelast zijn onmiddellijk de voorbereidende werkzaamheden voor het kanaal en de sluis te Terneuzen aan te vatten. Hij vroeg dat de in de begroting ingeschreven kredieten met dat doel zouden worden aangewend. De Minister stemde daarmee in.

Sommige leden van de Commissie zijn eveneens tussengekomen om de aandacht te vestigen op de dringende noodzaak van de verbinding Antwerpen-Rijn en zij herinnerden tevens er aan dat de Belgen desnoods buiten Nederland om een oplossing kunnen vinden, alhoewel zij vrij grote technische moeilijkheden biedt. Zij drongen aan opdat men de studie van die formule niet zou uit het oog verliezen.

De Commissie Steenberghe-Van Cauwelaert heeft jammer genoeg het vraagstuk van de herziening van het Schelde-regime niet kunnen in studie nemen, omdat de Nederlandse afvaardiging de bevoegdheid van de Commissie ter zake heeft betwist.



## C) Barrages.

Votre Commission des Finances discuta longuement de ce problème.

La création de barrages est nécessitée par la diminution des réserves d'eau potable dans le sous-sol et l'avancée vers l'intérieur du pays de la nappe d'eau salée.

Un commissaire avait demandé si l'on avait étudié la possibilité de récupérer les eaux d'exhaure des carrières très abondantes en certaines régions. La réponse n'a pu être obtenue en temps utile. Mais il semble à votre rapporteur que l'étude du problème de l'eau potable n'est pas coordonnée.

En effet, les barrages sont du ressort des Travaux publics, les distributions d'eau dépendent de la Santé publique, les eaux souterraines sont du ressort du Service géologique du ministère des Affaires économiques et il ne semble pas y avoir de contacts fréquents entre ces services. Cela apparaît d'ailleurs dans les discussions du Comité des Barrages de l'Ourthe. C'est d'ailleurs autour du projet de batardeau de l'Ourthe que s'est orienté le débat.

Le Ministre des Travaux publics n'effectue pas ce travail en vue du barrage de l'Ourthe. Le batardeau est un ouvrage autonome et définitif qui n'appelle pas la création d'un grand barrage; mais il n'exclue pas l'hypothèse de la construction du barrage de l'Ourthe dont un comité étudie actuellement l'éventuelle nécessité. Le Ministre ne voudrait pas surprendre la bonne foi de la Commission.

Pourquoi ce batardeau ?

1<sup>re</sup> parce qu'il faut absolument procurer de l'eau potable à 32 communes du Luxembourg;

2<sup>de</sup> parce que cette solution est la plus économique : 40 millions de moins que la formule envisagée par l'Intercommunale qui projetait un barrage sur l'Aisne;

3<sup>e</sup> parce que l'économie sera encore plus considérable le jour où l'on se déciderait à construire le barrage de l'Ourthe.

Le Ministre des Travaux publics s'est d'ailleurs engagé à informer la Commission des Travaux publics et la Commission des Finances de la décision finale du Comité des Barrages de l'Ourthe. Il devrait d'ailleurs pour effectuer éventuellement ce travail demander des crédits au Parlement.

Plusieurs commissaires se sont opposés à la réalisation de ce batardeau mais ils n'ont pas été suivis par votre Commission des Finances.

Pour certains il amènera la création d'un grand barrage qui détruirait le site du Hérou; d'autres parce que ce même travail sur l'Ourthe pourrait créer un grand danger pour la ville de Liège en cas de bombardement de l'ouvrage.

Au cours de la discussion générale ont été évoqués plusieurs problèmes se rattachant à certains articles du budget.

Nous les examinerons maintenant dans leur ordre de présentation.

## C) Stuwdammen.

Uw Commissie voor de Financiën heeft dit vraagstuk uitvoerig besproken.

Het aanleggen van stuwdammen wordt noodzakelijk gemaakt door de vermindering van de reserves aan drinkbaar water in de ondergrond en door de vordering naar het binnenland van het zoute water.

Een Commissielid vroeg of men de mogelijkheid heeft onderzocht het uitgedampt water op te vangen in de steengroeven, die in sommige streken zeer talrijk zijn. Het antwoord op die vraag kon niet tijdig worden verkregen. Het komt uw verslaggever echter voor dat de studie van het vraagstuk van het drinkbaar water niet samengevoegd is.

Inderdaad, de stuwen vallen onder de bevoegdheid van Openbare Werken, de waterverdeling hangt af van Volksgezondheid, het grondwater behoort tot de bevoegdheid van de Geologische Dienst van het Ministerie van Economische Zaken, en er schijnt niet veel contact te bestaan tussen die diensten. Dat blijkt trouwens uit de besprekingen van het Comité voor de Stuwdammen op de Ourthe. De discussie liep overigens rond het ontwerp in zake de vangdam op de Ourthe.

Dit werk wordt door de Minister van Openbare Werken niet uitgevoerd met het oog op de stuw op de Ourthe. De vangdam is een zelfstandig en definitief werk dat het aanleggen van een grote stuwdam niet noodzakelijk maakt; het sluit echter de mogelijkheid niet uit van de bouw van de dam op de Ourthe, waarvan de eventuele noodzaak thans door een comité wordt onderzocht. De Minister wil geen misbruik maken van de goede trouw der Commissie.

Waarom die vangdam ?

1<sup>o</sup> omdat men volstrekt drinkbaar water moet verstrekken aan 32 gemeenten van Luxemburg;

2<sup>o</sup> omdat die oplossing de goedkoopste is : 40 miljoen minder dan de door de Intercommunale overwogen formule die een stuwdam op de Aisne voorzag;

3<sup>o</sup> daar de bezuiniging nog aanzienlijker zou zijn de dag waarop besloten wordt tot het bouwen van een stuwdam op de Ourthe.

De Minister van Openbare Werken heeft ten andere beloofd de Commissie voor de Openbare Werken en de Commissie voor de Financiën in kennis te stellen van de eindbeslissing van het Comité voor de Stuwdammen op de Ourthe. Om eventueel dit werk te kunnen uitvoeren zou hij trouwens aan het Parlement kredieten moeten vragen.

Verscheidene Commissieleden hebben zich verzet tegen de oprichting van bedoelde vangdam, maar uw Commissie voor de Financiën deelde hun zienswijze niet.

Voor sommigen is hij een voorbereiding tot de bouw van een grote stuwdam, die de schilderachtige streek van de Hérou zou schenden; anderen menen dat dit werk op de Ourthe een groot gevaar zou opleveren voor de stad Luik, moest de dam ooit gebombardeerd worden.

In de loop van de algemene bespreking werden een groot aantal vraagstukken behandeld, die verband houden met zekere artikelen van de begroting.

We zullen ze nu bespreken in de orde waarin ze voorkwamen.

## DISCUSSION DES ARTICLES.

## Dépenses extraordinaires.

## CHAPITRE I.

## Service de la Dette Publique.

Fin 1951 il restera, après l'amortissement de 3,555 milliards prévu aux recettes du budget extraordinaire de 1951, environ 24 milliards d'Emprunt d'Assainissement monétaire. Après cet exercice, on espère au maximum la rentrée de 2 milliards d'impôts extraordinaires qui serviront à l'amortissement du même Emprunt.

Comme on pense amortir le solde, soit 22 milliards, en vingt ans, il faut compter, dans les années à venir, une charge supplémentaire d'au moins 1 milliard au budget de la Dette Publique pendant vingt ans.

## CHAPITRE II.

## Avances.

Ce chapitre comprend divers postes qui doivent pouvoir être récupérés.

Les crédits demandés par les travaux publics aux articles 406, 407 et 408 sont tous dénommés : « Avances récupérables ». Il semble à votre rapporteur qu'il faudrait à l'avenir unifier les termes employés à ce chapitre pour bien marquer qu'il s'agit de réelles avances.

L'article 415 : « Avances spéciales au Fonds provisoire de soutien des chômeurs involontaires pour permettre de faire face à des charges anormalement élevées en matière de chômage », amène votre rapporteur à douter du caractère réel d'avance de ce poste.

C'est la deuxième année d'introduction d'un tel crédit.

Un commissaire a remarqué, à l'occasion de la discussion de cet article, qu'en période de haute conjoncture nous avions encore près de 180.000 chômeurs complets et partiels. Le Gouvernement précédent avait essayé d'augmenter les cotisations patronales et ouvrières d'un demi pour cent, soit en tout 1 %, ce qui aurait, en période normale, alimenté les caisses du Fonds de soutien des chômeurs.

Mais les organisations patronales et ouvrières ont aussitôt protesté avec énergie et le projet a été abandonné. Mais qu'a-t-on fait depuis ? Ces mêmes organisations ont accepté récemment d'augmenter la charge des congés payés en la portant à 10 % environ des salaires ! Il est tout de même anormal de voir consacrer 2 % des salaires à l'assurance chômage et 10 % aux congés payés.

Votre rapporteur s'associe à ces remarques et souhaite voir d'urgence se faire une réforme d'un régime montrant une telle imprévoyance : on multiplie les congés payés plutôt que d'assurer l'ouvrier contre le plus grand risque qu'il court : le chômage. Il se demande aussi si le crédit prévu sera suffisant, étant donné le nombre actuel de chômeurs en une période de l'année favorable au travail.

## BESPREKING DER ARTIKELN.

## Buitengewone Uitgaven.

## HOOFDSTUK I.

## Dienst der Rijksschuld.

Einde 1951 blijven er, na de delging van 3,555 milliard voorzien in de ontvangsten van de buitengewone begroting voor 1951, nog ongeveer 24 milliard over in de vorm van Muntsaneringslening. Na dit dienstjaar wordt gerekend op een maximum-opbrengst van de 2 milliard buitengewone belasting die moeten dienen om diezelfde Lening te delgen.

Aangezien het de bedoeling is het saldo, zegge 22 milliard, in twintig jaar te delgen, mag verwacht worden dat de begroting der Rijksschuld in de komende jaren, en zulks gedurende twintig jaar, een bijkomende last van ten minste één milliard zal moeten dragen.

## HOOFDSTUK II.

## Voorschotten.

Dit hoofdstuk behelst verscheidene posten die terugvoerbaar moeten zijn.

De kredieten, door Openbare Werken aangevraagd op de artikelen 406, 407 en 408, zijn alle getiteld : « Terugvoerbaar voorschot ». Uw verslaggever is van oordeel dat er in de toekomst eenheid zou moeten gebracht worden onder de in dit hoofdstuk gebruikte termen, om duidelijk te doen blijken dat het werkelijke voorschotten geldt.

Artikel 415 : « Speciale voorschotten aan het Voorlopig Steunfonds voor Onvrijwillige Werklozen ten einde toe te laten het hoofd te bieden aan de abnormaal hoge lasten inzake werkloosheid », brengt Uw verslaggever aan het twijfelen nopens het feit of deze post wel werkelijk het karakter heeft van een voorschot.

Het is reeds het tweede jaar dat dergelijk krediet uitgetrokken wordt. Een lid van de Commissie merkte bij de bespreking van dit artikel op, dat wij in een periode van hoogconjunctuur nog ongeveer 180.000 volledige of gedeeltelijke werklozen tellen. De vorige Regering had gepoogd de werkgevers- en werknemersbijdragen met een half ten honderd te verhogen, t. t. z. met 1 % in het geheel, wat in normale tijd zou volstaan hebben om de kassen van het Steunfonds voor Werklozen te stijven.

Maar de werkgevers- en werknemersorganisaties hebben onmiddellijk krachtadig protest aangetekend en er werd van het ontwerp afgezien. Wat is er echter sindsdien gebeurd ? Diezelfde organisaties hebben onlangs aangenomen de last van het betaald verlof te verhogen door hem tot ongeveer 10 % van het loon op te voeren ! Het is niettemin abnormaal 2 % van de lonen aan de verzekering tegen werkloosheid te besteden, tegen 10 % aan het betaald verlof.

Uw verslaggever sluit zich bij die opmerkingen aan, en hij wenst een dringende hervorming van een stelsel, dat zoveel gebrek aan vooruitzicht vertoont; de betaalde verlofdagen worden vermenigvuldigd, terwijl de arbeider weerloos prijsgegeven is aan het ergste risico dat hij oploopt, nl. de werkloosheid. Hij vraagt zich ook af of het voorziene krediet zal volstaan daar er thans, in een gunstig jaargetijde, zoveel werklozen zijn.

## CHAPITRE III.

## Participations.

Un commissaire s'est demandé si la politique du logement qui a absorbé une partie de l'épargne ces dernières années ne devrait pas être freinée vu la conjoncture de réarmement.

Le gouvernement espère pouvoir continuer à encourager la construction malgré les difficultés qu'éprouvent les sociétés d'habitations à bon marché pour emprunter dans le secteur privé; quant à la Société Nationale de la Petite propriété terrienne elle espère pouvoir se procurer dans le marché privé la quasi totalité des capitaux qu'elle est autorisée à mettre en œuvre en 1951.

## CHAPITRE IV.

## A) Immobilisations nouvelles.

*Ministère des Communications.*

Un commissaire s'est inquiété de l'avancement des travaux de la jonction dont l'achèvement tarde trop. Les discussions au sujet du voltage pour l'électrification des chemins de fer ne sont pas étrangères à ces retards.

L'Office national pour l'achèvement de la Jonction Nord-Midi a été prolongé jusqu'au 30 décembre 1954. A cette date les travaux seront près d'être achevés.

Les prévisions récentes permettent d'annoncer pour 1952 l'exploitation de la double voie de communication, tandis qu'en 1953 on pourra vraisemblablement exploiter complètement 6 voies, ce qui permettra certaines communications interprovinciales (déclarations du Ministre des Communications en séance de la Chambre du 17 janvier 1951).

Le même commissaire a insisté pour que l'on vende le plus tôt possible les terrains laissés libres dans le voisinage de la jonction.

*Travaux publics.*

En ce qui concerne les routes, un commissaire a demandé si le département continue à faire construire des pistes cyclables.

Le ministre compétent a signalé qu'en 1950 on avait adjugé ou réalisé 108 km. de pistes cyclables. Le budget de 1951 prévoit encore de nombreuses réalisations de ce travail à l'article 480/17/19/28/63, etc.

Un autre commissaire a demandé si l'on envisageait encore la construction de tunnels supprimant les croisements aux entrées des villes?

Le ministre compétent a répondu affirmativement, signalant que la réalisation d'un seul tunnel coûte souvent aux environs de 50 millions.

A l'article 489 un membre avait déposé un amendement augmentant de 6 millions le crédit prévu pour les travaux de démergement exécutés par l'Association intercommunale pour le démergement des communes de la région de Liège. Les ministres l'ont accepté.

Un commissaire a signalé le retard apporté à la construction de l'Athénée de Deynze. Le ministre compétent lui a répondu aussitôt que le retard provenait du changement de gouvernement et d'un désaccord au sujet d'une adjudication qu'il comptait résoudre tout prochainement. Il ne s'agit en aucun cas de sabotage de la loi Vander-

## HOOFDSTUK III.

## Participaties.

Een lid van de Commissie vroeg zich af, of de huisvestingspolitiek, waarin een deel van de spaarpenningen in de jongste jaren werd belegd, niet zou moeten worden geremd in verband met de herbewapeningsconjunctuur.

De Regering hoopt het bouwen verder te kunnen aanmoedigen, ondanks de moeilijkheden waarin de maatschappijen voor goedkope woningen verkeren om leningen in de particuliere sector aan te gaan; wat de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom betreft, zij hoopt haast al de kapitalen welke zij in 1951 mag beleggen op de particuliere markt te kunnen vinden.

## HOOFDSTUK IV.

## A) Nieuwe beleggingen.

*Ministerie van Verkeerswezen.*

Een lid van de Commissie maakte zich ongerust over de stand van de werken van de Noord-Zuidverbinding waarvan de voltooiing blijft aanslepen. De besprekingen over de spanning voor het elektrificeren van de spoorwegen zijn niet vreemd aan die vertragingen.

Het Nationaal Bureau voor de Volttooiing van de Noord-Zuidverbinding werd verlengd tot op 30 December 1954. Dan zullen de werken bijna geëindigd zijn.

Volgens de jongste vooruitzichten zal in 1952 het dubbel verkeersspoor in bedrijf genomen worden; in 1953 zullen waarschijnlijk 6 sporen volledig in bedrijf kunnen worden genomen, wat zekere interprovinciale verbindingen zal mogelijk maken (Verklaring van de Minister van Verkeerswezen in de vergadering van de Kamer, 17 Januari 1951).

Hetzelfde lid heeft aangedrongen, opdat de vrije percelen in de nabijheid van de verbinding zo vroeg mogelijk zouden worden verkocht.

*Openbare werken.*

In verband met de wegen vroeg een lid van de Commissie of het Departement verder fietspaden laat aanleggen.

De bevoegde minister heeft er op gewezen dat 108 km. fietspaden in 1950 werden aanbesteed of uitgevoerd. In de begroting voor 1951 worden talrijke uitvoeringen van dergelijk werk voorzien onder artikel 480-17/19/28/63, enz.

Een ander lid van de Commissie vroeg, of het bouwen van tunnels werd overwogen, ten einde de kruisingen af te schaffen bij de toegangen tot de steden.

De bevoegde minister heeft bevestigend geantwoord en wees er tevens op, dat het bouwen van één enkele tunnel dikwijls ongeveer 50 miljoen kost.

Op artikel 489 had een Commissielid een amendement voorgesteld tot verhoging met 6 miljoen van het krediet dat voorzien is voor de bemalingswerken, uitgevoerd door de « Association intercommunale pour le démergement des communes de la région de Liège ». De bevoegde ministers hebben het aanvaard.

Een Commissielid wees op de vertraging welke bij het bouwen van het Athenaeum te Deinze is ingetreden. Onmiddellijk daarop antwoordde hem de Minister dat de vertraging het gevolg was van de Regeringsverandering en van onenigheid over een aanbesteding, welke hij in de eerstvolgende dagen van zins was te beslechten. Het



poorten (art. 493). Des contacts sont d'ailleurs établis entre le département de l'Instruction publique et celui des Travaux publics pour simplifier la procédure des constructions scolaires.

Un commissaire s'est informé de l'avancement des travaux à l'hôpital universitaire de Gand.

Le Ministre compétent a signalé les crédits importants inscrits à l'article 435 qui permettront la continuation des travaux arrêtés en 1942.

Un membre de la Commission a déposé un amendement à l'article 496 portant à 1 milliard le crédit de 765 millions prévu pour les travaux communaux. La majorité de la Commission l'a repoussé, tenant compte des arguments du Ministre compétent qui a signalé l'extension donnée à ce poste presque tous les ans depuis 1945.

L'électrification des écarts a attiré l'attention d'un commissaire. Il estime que 20 millions est un faible crédit lorsque le montant total des subsides nécessaires pour achever ce travail est de 400 millions ! Ce n'est cependant que depuis peu d'années que ce crédit a été porté à 20 millions.

Les besoins du Département de l'Agriculture pour les trois postes qui se répartissent le crédit total de 45 millions de l'article 496 sont :

Travaux d'amélioration de cours d'eau non navigables : 43 millions dont 20 accordés.

Travaux forestiers extraordinaires : 6 millions dont 5 accordés.

Electrification des écarts : 46 millions dont 20 accordés.

Pour ces subsides, l'allocation est accordée par le Ministre des Travaux Publics, sur proposition du Département de l'Agriculture. Ce système a pour résultat de retarder les travaux, de laisser au Ministre des Travaux Publics la possibilité de donner priorité aux projets d'après ses préférences et de ne pas tenir le Département de l'Agriculture au courant de la situation budgétaire des crédits. Il semblerait préférable d'adopter une solution analogue à celle admise pour le Département de la Santé Publique qui gère lui-même les crédits de ce genre.

#### B) Restauration du domaine public.

Le crédit sollicité pour la reconstruction du réseau de la S. N. C. B. s'élève à 356 millions. Cette réparation est presque achevée : on estime qu'elle exigera encore une somme de 300 à 400 millions.

Quant aux dommages de guerre aux biens des provinces et communes dont il est question à l'article 532, les crédits de paiement s'élèvent, depuis 1945 à fin 1951, à 2.706 millions dont 2.566 liquidés actuellement.

Il reste disponible 2.706 millions — 2.466 millions = 240 millions.

Toutefois, les crédits d'engagement sont de l'ordre de 3.225 millions.

Il y a donc des travaux en cours pour 3.225 — 2.566 millions, soit 759 millions. Le Ministre ne disposera que de 240 millions pour honorer les notes qui seront présentées au cours des huit derniers mois. Suivant le rythme des travaux, il faudra solliciter un crédit de paiement supplémentaire.

On estime à 1 milliard ce qui reste à réparer en ce domaine.

gaat hier in gen geval om het saboteren van de wet Vanderpoorten (art. 493). Tussen het departement van Openbaar Onderwijs en dit van Openbare Werken werd trouwens overleg gepleegd om de procedure in zake schoolgebouwen te bespoedigen.

Een Commissielid vroeg hoever de werken van het academisch ziekenhuis te Gent stonden.

De bevoegde Minister wees op de belangrijke, onder artikel 435 vermelde kredieten, welke zullen toelaten de in 1942 stilgelegde werken voort te zetten.

Een lid van de Commissie heeft een amendement ingediend op artikel 496, dat het voor de gemeentewerken ingeschreven krediet van 765 miljoen op 1 milliard zal brengen. Rekening houdende met de argumenten van de bevoegde Minister die de aandacht trok op de sedert 1945 bijna ieder jaar aan deze post gegeven uitbreiding, heeft de meerderheid van uw Commissie het verworpen.

De electrificering der buurtschappen trok de aandacht van een Commissielid. Hij achtte 20 miljoen een te gering krediet wanneer het gezamenlijk bedrag van de tot de voltooiing dezer werken nodige toelagen 400 miljoen bereikt ! Nochtans is het slechts sedert weinige jaren dat dit krediet op 20 miljoen werd gebracht.

De behoeften van het Departement van Landbouw, voor de drie posten welke het gezamenlijk krediet van 45 miljoen van artikel 496 onder elkaar verdelen, zijn :

Verbeteringswerken aan niet-bevaarbare waterlopen : 43 miljoen, waarvan 20 reeds toegestaan ;

Buitengewone boswerken : 6 miljoen, waarvan 5 reeds toegestaan ;

Electrificering der buurtschappen : 46 miljoen, waarvan 20 reeds toegestaan.

Voor deze toelagen geschiedt de verlening door de Minister van Openbare Werken op voorstel van het Departement van Landbouw. Dit stelsel brengt vertraging mede van de werken ; het laat aan de Minister van Openbare Werken toe aan de ontwerpen een voorkeur naar zijn keuze te verlenen en het Departement van Landbouw niet in te lichten over de budgétaire toestand der kredieten. Het komt yerkieslijker voor een gelijkaardige oplossing te aanvaarden als deze welke wordt toegepast op het Departement van Volksgezondheid, dat zelf soortgelijke kredieten beheert.

#### B) Herstel van het openbaar domein.

Het krediet dat voor de wederopbouw van het net van de N. M. B. S. wordt gevraagd, komt op 356 miljoen frank. Dit herstel is bijna voltooid ; de nog nodige som wordt geraamd op 300 à 400 miljoen.

Wat betreft de oorlogsschade aan de provincie- en gemeentegoederen waarover in artikel 532 sprake is, bereiken de betalingskredieten, van 1945 tot einde 1951, 2.706 miljoen, waarvan 2.566 thans uitgekeerd zijn.

Het beschikbaar saldo bedraagt 2.706 miljoen — 2.466 miljoen = 240 miljoen.

De vastleggingskredieten belopen echter 3.225 miljoen.

Er werd dus met de werken een aanvang genomen voor een bedrag van 3.225 — 2.511 miljoen, zegge 759 miljoen. De Minister zal slechts over 240 miljoen beschikken om de rekeningen te betalen, welke hem in de loop der laatste acht maanden zullen worden voorgelegd. Volgens het tempo van de werken zal een bijkomend betalingskrediet moeten worden aangevraagd.

Wat op dat gebied nog moet worden hersteld wordt geraamd op 1 milliard.

## VOTE SUR LES AMENDEMENTS ET LES ARTICLES.

Document 218 (1950-1951). — Amendement retiré, le Ministre ayant accepté de majorer le crédit de 35 millions (Lanaye).

Document 285 (1950-1951). — Amendement retiré pour le même motif que ci-dessus.

Document 312 (1950-1951). — Amendement retiré le Ministre ayant accepté de porter le crédit à 26 millions. (Démergement Liège-Seraing).

Document 390 (1950-1951). — Art. 505. Amendement admis : 10 pour, 5 abstentions. — Art. 507. Amendement admis à l'unanimité.

Document 391 (1950-1951). — Art. 416bis. Amendement admis : 10 pour, 3 abstentions.

Document 401 (1950-1951). — Art. 485. Amendement rejeté par 9 voix contre 4, mais le Gouvernement accepte de porter le crédit à 40 millions (Terneuzen).

Document 417 (1950-1951). — Art. 425. Amendement admis : 9 pour, 4 abstentions. — Art. 430. Amendement admis : 8 pour, 5 abstentions. — Art. 453bis. Amendement admis : 9 pour, 4 abstentions. — Art. 453ter. Amendement admis : 8 pour, 5 abstentions. — Art. 459. Amendement admis : 9 pour, 5 contre. — Art. 460. Amendement admis : 9 pour, 5 abstentions. — Art. 461. Amendement admis : 10 pour, 5 abstentions.

Document 432. — Art. 496. Amendement rejeté par 8 voix contre cinq.

Les articles 1 et 2 sont adoptés par 9 voix et 4 abstentions.

L'article 3 est adopté par 9 voix contre 4.

\* \* \*

L'ensemble est adopté par 9 voix contre 4.

Le présent rapport a été adopté à l'unanimité.

Le rapporteur,

M. COUPLET.

Le Président,

F. VAN BELLE.

## AMENDEMENTS ADOPTES PAR LA COMMISSION.

A. — Tous les amendements proposés par le Gouvernement (Doc. numéros 390, 391 et 417).

B. — Les amendements ci-après :

Art. 483 (du tableau).

Porter le crédit de 799.700.000 francs à 834.700.000 francs.

(en vue de l'exécution des travaux de suppression du bouchon de Lanaye).

Art. 485 (du tableau).

Porter le crédit de 229.750.000 francs à 264.750.000 francs.

(Constructions de l'Écluse et de l'avant-port de Terneuzen.)

Art. 489 (du tableau).

Porter le crédit de 20.000.000 francs à 26.000.000 francs.

(en vue des travaux de démergement des communes de la région de Liège).

## STEMMING OVER DE AMENDEMENTEN EN DE ARTIKELEN.

Stuk 218 (1950-1951). — Het amendement werd ingetrokken, daar de Minister aannam dit krediet met 35 miljoen te verhogen (Ternaaien).

Stuk 285 (1950-1951). — Het amendement werd ingetrokken om dezelfde reden als dit van stuk 218.

Stuk 312 (1950-1951). — Het amendement werd ingetrokken, daar de Minister aannam dit krediet te brengen op 26 miljoen (bemaalingswerken Luik-Seraing).

Stuk 390 (1950-1951). — Art. 505. Het amendement werd goedgekeurd met 10 stemmen en 5 onthoudingen. — Art. 507. Het amendement werd eenparig goedgekeurd.

Stuk 391 (1950-1951). — Art. 416bis. Het amendement werd goedgekeurd met 10 stemmen en 3 onthoudingen.

Stuk 401 (1950-1951). — Art. 485. Het amendement werd met 4 tegen 9 stemmen verworpen, maar de Regering neemt aan dit krediet te brengen op 40 miljoen (Terneuzen).

Stuk 417 (1950-1951). — Art. 425. Amendement goedgekeurd met 9 stemmen en 4 onthoudingen. — Art. 430. Amendement goedgekeurd met 8 stemmen en 5 onthoudingen. — Art. 453bis. Amendement goedgekeurd met 9 stemmen en 4 onthoudingen. — Art. 453ter. Amendement goedgekeurd met 8 stemmen en 5 onthoudingen. — Art. 459. Amendement goedgekeurd met 9 tegen 5 stemmen. Art. 460. Amendement goedgekeurd met 9 stemmen en 5 onthoudingen. — Art. 461. Amendement goedgekeurd met 10 stemmen en 5 onthoudingen.

Stuk 432. — Art. 496. Het amendement werd verworpen met 5 tegen 8 stemmen.

De artikelen 1 en 2 werden goedgekeurd met 9 stemmen en 4 onthoudingen.

Artikel 3 werd goedgekeurd met 9 tegen 4 stemmen.

\* \* \*

Het geheel werd goedgekeurd met 9 tegen 4 stemmen. Dit verslag werd eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,

M. COUPLET.

De Voorzitter

F. VAN BELLE.

## AMENDEMENTEN AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

A. — Al de amendementen voorgesteld door de Regering (Stukken nummers 390, 391 en 417).

B. — De amendement hierna :

Art. 483 (van de tabel).

Het krediet van 799.700.000 frank brengen op 834.700.000 frank.

(met het oog op de uitvoering der werken tot afschaffing van de stop van Ternaaien).

Art. 485 (van de tabel).

Het krediet van 229.750.000 frank brengen op 264.750.000 frank.

(Bouwen van de Sluis en de voorhaven van Terneuzen.)

Art. 489 (van de tabel).

Het krediet van 20.000.000 frank brengen op 26.000.000 frank.

(met het oog op de bemalingswerken van de gemeenten in het Luikse).

## ANNEXE

## QUESTIONS ET REPONSES.

## QUESTION :

1. — Art. 480 (Routes).

Le programme des travaux annexé au projet de budget ne prévoit pas de crédit pour l'achèvement de la route du Condroz.

M. le Ministre voudrait-il bien me dire si les crédits dont dispose actuellement son administration sont suffisants pour achever les travaux en cours.

Pourrait-il m'indiquer, d'après les prévisions actuelles, la date à laquelle les travaux seront terminés et la route ouverte à la circulation ?

## RÉPONSE :

Il est exact que le programme des travaux annexé au projet de budget extraordinaire de 1951 ne prévoit aucun crédit pour l'achèvement de la route du Condroz.

L'Administration des Routes dispose en effet des crédits nécessaires sur 1950 pour achever les travaux, et l'adjudication du 29 décembre 1950 était relative à tous les travaux restant à exécuter. Les adjudicataires ont reçu l'approbation de leurs offres.

Il est vraisemblable que les travaux seront terminés dans la première moitié de 1952.

## QUESTION :

4. — Article 534.

L'article 534 du budget est relatif à la reconstruction des derniers bâtiments du domaine public endommagés ou détruits au cours de la guerre 1914-1918.

Il est libellé sous la rubrique « Ministère de la Reconstruction ».

Or, dans le courant de l'année 1950, le Gouvernement avait pris la décision de transférer la charge du financement et du contrôle de ces travaux à l'Administration de l'Urbanisme au Ministère des Travaux Publics, déjà chargée des mêmes devoirs pour les dommages de la guerre 1940-1945.

M. le Ministre voudrait-il bien m'indiquer si la décision précédente a été rapportée et, dans l'affirmative, quels en sont les motifs ?

## RÉPONSE :

Un examen approfondi des propositions formulées par le Comité du Budget au sujet d'un éventuel transfert à mon département des attributions du Ministère de la Reconstruction en ce qui concerne la réparation des dommages de guerre 1914-1918 au domaine public, a permis de déceler les nombreuses difficultés qu'aurait créées la mise à exécution de semblable décision.

Dans ces conditions et pour ne pas retarder davantage et la réparation des derniers dommages de guerre en question et l'apurement des divers litiges présents et à venir, j'ai estimé, d'accord avec mon Collègue de la Reconstruction, ne pas pouvoir réserver une suite favorable à ces propositions.

## QUESTION :

Comment fonctionne le Comité Supérieur de Contrôle ?

## RÉPONSE :

Le Président du Comité Supérieur de Contrôle, saisi par requête ou agissant d'office, peut faire procéder au contrôle des entreprises de travaux ou de fournitures exécutées pour compte des Départements ministériels, de la Régie des Télégraphes et des Téléphones et de la Société Nationale des Chemins de Fer Belges; il peut aussi faire vérifier les travaux subventionnés par l'État. (Arrêté royal du 21 novembre 1932, organique du Comité Supérieur de Contrôle; voir entre autres, les articles 1, 7, 8, 13 et suivants).

La plupart des contrôles s'effectuent d'office, suivant les indications que donne une documentation spéciale, basée notamment sur les documents d'adjudication qui, aux termes de l'article 17 de l'arrêté royal précité, doivent être transmis en copie.

Les procès-verbaux de constatations et les rapports sont transmis soit aux Ministres intéressés, soit au Directeur général de la Régie des T. T., soit au Directeur général de la S. N. C. F. B.

Lorsqu'une entreprise a été soumise au contrôle du Comité, il est toujours dressé un rapport, même lorsqu'aucune irrégularité n'a été relevée.

## BIJLAGE.

## VRAGEN EN ANTWOORDEN.

## VRAAG :

1. — Art. 480 (Wegen).

Het bij het ontwerp van buitengewone begroting voor 1951 gevoegd programma voorziet geen krediet voor de voltooiing van de weg genaamd « route du Condroz ».

De heer Minister gelieve mij mede te delen of de kredieten waarover zijn bestuur thans beschikt toereikend zijn om de aan de gang zijnde werken te voltooien.

Hij gelieve mij volgens de huidige vooruitzichten aan te duiden, wanneer de werken zullen voltooid zijn en de weg voor het verkeer worden opengesteld.

## ANTWOORD :

Het is juist dat het bij het ontwerp van buitengewone begroting van 1951 gevoegd programma der werken geen enkel krediet voorziet voor de voltooiing van de weg genaamd « route du Condroz ».

Het Bestuur der Wegen beschikt immers over de kredieten die einde 1950 vereist waren voor het voltooien der werken. De aanbesteding van 29 December 1950 had betrekking op al de nog uit te voeren werken. De goedkeuring van hun aanbiedingen werd aan de aannemers betekend.

De werken zullen waarschijnlijk voltooid zijn in de eerste helft van 1952.

## VRAAG :

4. — Artikel 534.

Het artikel 534 van de begroting houdt verband met de wederopbouw van de laatste gebouwen die tot het openbaar domein behoren en in de loop van de oorlog 1914-1918 werden vernield.

Het komt voor onder de titel « Ministerie van Wederopbouw ».

De Regering had echter in de loop van het jaar 1950 beslist de last van de financiering en van het toezicht op die werken over te dragen aan het Bestuur voor de Stedebouw in het Ministerie van Openbare Werken, dat reeds gelijkaardige opdrachten verricht heeft voor de oorlogsschade 1940-1945.

De heer Minister gelieve mij aan te duiden of de vorige beslissing werd ingetrokken, en, bij voorkomend geval, om welke redenen.

## ANTWOORD :

Uit een grondig onderzoek van de voorstellen gedaan door het Begrotingscomité inzake de eventuele overdracht naar mijn Departement van de bevoegdheden van het Ministerie van Wederopbouw in zake herstel van de oorlogsschade 1914-1918 aan het openbaar domein, is gebleken dat talrijke moeilijkheden zouden voortvloeien uit de uitvoering van dergelijke maatregel.

Onder die voorwaarden en ten einde noch het herstel der bedoelde laatste oorlogsschade noch de afhandeling van de verscheidene bestaande en toekomstige betwiste zaken langer te vertragen, heb ik het nodig geacht, in gemeen overleg met mijn Collega van Wederopbouw, geen gunstig gevolg aan deze voorstellen te geven.

## VRAAG :

Hoe werkt het Hoog Comité van Toezicht ?

## ANTWOORD :

De Voorzitter van het Hoog Comité van Toezicht mag, ingevolge een request of ambtshalve, laten overgaan tot de controle van de ondernemingen van werken of van leveranties uitgevoerd voor rekening van de ministeriële departementen, van de Regie van Telegraaf en Telefoon en van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen; hij mag eveneens toezicht laten houden op de door de Staat gesubsidieerde werken (Koninklijk besluit van 21 November 1932 tot inrichting van het Hoog Comité van Toezicht; zie o.m. de artikelen 1, 7, 8, 13 en volgende).

De meeste controleverrichtingen geschieden ambtshalve, volgens de aanduidingen van een bijzondere documentatie, die o.m. gegrond is op de aanbestedingsbescheiden waarvan, luidens artikel 17 van voormeld Koninklijk besluit, een afschrift moet worden overgemaakt.

De processen-verbaal van vaststellingen en de verslagen worden overgemaakt, hetzij aan de belanghebbende Ministers, hetzij aan de Directeur-generaal van de Regie van T. T., of aan de Directeur-generaal van de N. M. B. S.

Wanneer een onderneming aan de controle van het Comité werd onderworpen, wordt steeds een verslag opgemaakt, zelfs wanneer geen enkele onregelmatigheid werd vastgesteld.

## QUESTION :

I. — Quel est le nombre, par province, des enquêtes effectuées à la suite d'une requête, dans le courant de l'année 1950, par le Comité Supérieur de Contrôle, au sujet de l'exécution de travaux à des ponts, à des routes, à des voies hydrauliques, à des casernes ?

II. — Combien d'enquêtes ont été effectuées d'office pour les travaux susdits (par province) ? Leur subdivision est à fournir en ce qui concerne les constructions et les travaux de réparation.

III. — M. le Ministre peut-il — en dehors de la réglementation des attributions du Comité Supérieur de Contrôle — me fournir des indications au sujet des méthodes de contrôle, surtout en ce qui concerne les travaux de réparations effectués à des voies hydrauliques, routes, ponts, casernes, etc... ?

IV. — Comment procède-t-on pour contrôler les achats et réparations faits pour les besoins de l'armée, en ce qui concerne l'armement et l'approvisionnement ?

## RÉPONSE :

I. — Aucune enquête n'a été effectuée, à la suite d'une requête, par le Comité Supérieur de Contrôle, en 1950.

II. — Nombre des entreprises contrôlées d'office, dans le courant de l'année 1950, par le Comité Supérieur de Contrôle, au sujet de travaux à des ponts, à des routes, à des voies hydrauliques, à des casernes, etc..., en ce qui concerne : a) les constructions; b) les travaux de réparation, et qui ont fait l'objet d'un rapport définitif :

## VRAAG :

I. — Welk is het aantal onderzoeken, per provincie, die tijdens het jaar 1950, ingevolge een request, werden ingesteld door het Hoog Comité van Toezicht in verband met de uitvoering van werken aan bruggen, wegen, waterwegen en kazernes ?

II. — Hoeveel onderzoeken werden van ambtswege ingesteld voor bovengenoemde werken (per provincie) ? De onderverdeling er van opgeven betreffende de constructies en de herstellingswerken.

III. — Kan de heer Minister mij — buiten de reglementering van de bevoegdheden van het Hoog Comité van Toezicht — inlichtingen verstrekken betreffende de controlemethoden, vooral ten aanzien van de herstellingswerken uitgevoerd aan waterwegen, wegen, bruggen, kazernes, enz... ?

IV. — Hoe gaat men te werk om de aankopen en herstellingen te controleren die worden verricht ten behoeve van het leger, in zake bewapening en bevoorrading ?

## ANTWOORD :

I. — Geen enkel onderzoek werd in 1950 ingevolge een request door het Hoog Comité van Toezicht ingesteld.

II. — Aantal ondernemingen die tijdens het jaar 1950 van ambtswege werden gecontroleerd door het Hoog Comité van Toezicht in verband met werken aan bruggen, wegen, waterwegen, kazernes, enz... betreffende : a) de constructies; b) de herstellingswerken, die het voorwerp van een eindverslag hebben uitgemaakt :

| Provinces :                                                        | Anvers<br>—<br>Antwerpen | Brabant<br>—<br>Brabant | Flandre<br>Occid.<br>—<br>West-Vlaander | Flandre<br>Orient.<br>—<br>Oost-Vlaander | Hainaut<br>—<br>Henegouwen | Liège<br>—<br>Luik | Limbourg<br>—<br>Limburg | Luxembourg<br>—<br>Luxemburg | Namur<br>—<br>Namen | Provinciën                                                     |
|--------------------------------------------------------------------|--------------------------|-------------------------|-----------------------------------------|------------------------------------------|----------------------------|--------------------|--------------------------|------------------------------|---------------------|----------------------------------------------------------------|
| I. Ponts ... ..                                                    | —                        | a) 2                    | a) 2                                    | —                                        | a) 2                       | —                  | —                        | a) 2                         | a) 2                | I. Bruggen.                                                    |
| II. Routes ... ..                                                  | b) 1                     | b) 2                    | a) 2<br>b) 2                            | b) 4                                     | a) 2<br>b) 12              | b) 1               | —                        | a) 2<br>b) 1                 | —                   | II. Wegen.                                                     |
| III. Voies hydrauliq.                                              | —                        | —                       | a) 1                                    | —                                        | —                          | —                  | —                        | —                            | a) 1                | III. Waterwegen.                                               |
| IV. Casernes... ..                                                 | —                        | a) 2                    | —                                       | a) 1                                     | b) 1                       | a) 1               | a) 2                     | —                            | —                   | IV. Kazernes.                                                  |
| V. Divers :<br>Ecoles, Eglises.<br>Maisons commu-<br>nales, etc... | a) 7                     | a) 9<br>b) 1            | a) 4                                    | a) 14<br>b) 3                            | a) 15<br>b) 1              | a) 11              | a) 11                    | a) 1                         | a) 9<br>b) 1        | V. Allerlei :<br>Scholen, Kerken,<br>Gemeentehuizen,<br>enz... |
| VI. Chemins de fer ..<br>Travaux divers.                           | a) 2                     | a) 3<br>b) 2            | a) 1                                    | —                                        | a) 5                       | a) 2<br>b) 2       | —                        | —                            | —                   | VI. Spoorwegen.<br>Allerlei werken.                            |
| VII. Aéronautique ...<br>Travaux aux<br>aérodromes.                | a) 1                     | a) 4                    | —                                       | —                                        | —                          | —                  | —                        | —                            | —                   | VII. Luchtvaart.<br>Werken op de<br>vliegvelden.               |
| VIII. Habitations à bon<br>marché ... ..                           | a) 4                     | a) 3                    | a) 6                                    | a) 2                                     | a) 8                       | a) 3               | a) 3                     | a) 1                         | a) 2                | VIII. Goedkope wo-<br>ningen.                                  |

N.B. — De nombreuses autres entreprises entamées en 1950 sont encore actuellement contrôlées périodiquement. Il est à remarquer, d'ailleurs, que la vérification des travaux nécessite très souvent plusieurs contrôles qui se réalisent à mesure de l'avancement de l'entreprise.

III. — Le Comité Supérieur de Contrôle n'est pas qualifié pour répondre à cette question puisqu'il y est demandé de fournir des indications au sujet des méthodes appliquées « en dehors de la réglementation des attributions du Comité Supérieur de Contrôle ».

IV. — Le Comité Supérieur de Contrôle ne dispose pas du personnel spécialisé capable de réceptionner les objets d'armement et d'approvisionnement destinés au Département de la Défense Nationale.

N.B. — Talrijke andere ondernemingen die in 1950 werden aangevat, worden thans nog geregeld gecontroleerd. Er valt trouwens op te merken dat het toezicht op de werken zeer vaak verscheidene controles nodig maakt naargelang van de vordering der onderneming.

III. — Het Hoog Comité van Toezicht is niet bevoegd om die vraag te beantwoorden vermits daarin verzocht wordt om inlichtingen betreffende methoden die worden toegepast « buiten de reglementering van de bevoegdheden van het Hoog Comité van Toezicht ».

IV. — Het Hoog Comité van Toezicht beschikt niet over het geschikt gespecialiseerd personeel om voorwerpen in verband met de bewapening en de bevoorrading bestemd voor het Departement van Landsverdediging in ontvangst te nemen.